

Diana Nyman: Romadagen 2015

Talare

Diana Nyman
Ledamot för kommissionen mot
antiziganism

Datum

8 april 2015

Plats

Forum för levande historia,
Stockholm

Omständigheter

2015 anordnade Länsstyrelsen i Stockholm och Forum för levande historia ett firande av romadagen. Under firandet hölls tal, man sjöng sånger och man diskuterade viktiga politiska frågor för den romska minoriteten i Sverige såväl som i Europa. Man diskuterade även Kommissionen mot antiziganism, en kommission tillsatt av regeringen som slutfördes 2016.

- 1 Jag har själv varit aktivist i romska frågor sedan 20 år i olika sammanhang och bland annat ledamot i kommissionen mot antiziganism, men var också en av experterna som satt och tog fram vitboken.
- 5 Jag vill först och främst tacka för att jag har möjligheten att medverka denna dag och fira den med romernas internationella dag. Min farbror, Aleka Stobin, som gick bort för 15 år sedan, hans arbete som aktivist och pionjär i romska frågor redan från början av 70-talet var en av dem som medverkade på den första världskongressen 1971 i London. Jag känner mig därför stolt idag, men jag vet
- 10 också att vi har stora utmaningar och ett stort enormt arbete även framför oss. Men tillsammans, romer, vill vi och kan vi. Romsk delaktighet och inflytande är ledord i kommissionen, detsamma gäller när det gällde vitboken. Det måste också vara en utgångspunkt i frågan om en institution för romers rättigheter. Det är romer som har väckt frågan om en nationell romsk institution för romers
- 15 rättigheter. Det som krävs är en politisk vilja att organisera den romska frågan som nu bollas mellan olika instanser och mellan olika romska aktivister i referensgrupper, arbetsgrupper, samråd med mera, med mera. Det gör något med frågan, att den inte tas på allvar. Romastrategin som sträcker sig till år 2032 har allvarligt ifrågasatts, bland annat på grund av polisens register i Skåne, men
- 20 också många andra register, bland annat Zigenarsektionens register i Stockholm. Detta kommer att sluta att handla om hur man löser den här frågan och hur man klarar upp den. Det visar på ett historiskt kontinuitet av förtryck, strukturell diskriminering och förföljelse. Romastrategins målsättning var att den rom som fyller 20 år, år 2032, ska ha samma möjligheter i livet som vem
- 25 som helst. Detta har nu allvarligt ifrågasatts då flera hundra av dessa barn som redan finns i ett register, det nya registret möjligen, och om man då kommer att

ha samma möjligheter i livet när man är 20 år 2032?

Jag hörde idag glädjande nog att minister Alice Bah Kuhnke satsar 53 miljoner för romsk inkludering under tre år, 2016 till 2019. Och då vill jag säga till dig, Alice, att det är viktigt att man i samråd med romer riktar de insatserna rätt. Det får inte bara bli omöjliga uppdrag som riktar mot romer. Det ska handla direkt om romers möjligheter i samhället och tillgången till grundläggande rättigheter. När vi i kommissionen genomfört konsultationer med romer har vi fått höra oerhört många exempel på hur antiziganism präglar romers vardag och livsvillkor, och hur den utgör en begränsning för romers möjligheter att delta i samhället på lika villkor fortfarande idag. Det handlar alltså inte om att romer väljer ett utanförskap. De blir satta i ett utanförskap nu som då. Jag har ett helt liv själv erfarenheter av detta. Vitboken och kommissionen är unika på många sätt, men främst för att man gjorde något unikt. Man gav romer majoritet, alltså de fem stycken romer i kommissionen som ledamöter och fyra icke-romska. Och det var en viktig princip i frågan att visa att man verkligen ville ge romer reellt inflytande och delaktighet.

Men också ska vi veta att, vara lite stolta över det vi har fått gjort, EU och FN följer oss noga. Och vi har varit runt om i Europa och presenterat det arbete som vi gör i Sverige, bland annat med vitboken men också kommissionen. Och man har på stående fot antagit att rekommendera det till exempel till Europarådets länder. Så det har varit väldigt väl mottaget. Och jag tror så här att vi har ett unikt tillfälle och möjlighet att sätta ribban för hur man i frågor som berör romers rättighet kan förverkliga dem. Arbetet att sprida kunskap får aldrig ta slut. Det är viktigt att barnen har med sig kunskap om vilken historia vi alla står på och varför. Vitboken kommer att i år komma ut som en lärobok för högstadiel elever. Jag vill tacka för mig och önskar er en bra romadag.

Tack. Jag ger över till experten här i vitboksreferensgruppen, Rosita Grönfors. Hon ska berätta om det lite grann och dagens läge.

Källa

<div>Transkriberat från videoinspelning: Romernas internationella dag 2015, publicerad på YouTube, uppladdad av "LevandeHistoria", 8/4 2015 (Transkriberat 26/10 2026)</div>

Taggar

Politiska tal

Relaterade

Alice Bah Kuhnke: Romadagen 2015
8 april 2015

Fred Taikon: Romadagen 2015
8 april 2015

70 Gregor Kwiek: Romadagen 2015
8 april 2015

Rosita Grönfors: Romadagen 2015
8 april 2015

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/diana-nyman-romadagen-2015>

75

80

85

90

95

100